

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény
Margitai József szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése,
ide küldendők az előfizetési díjak,
nyilvánterék és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számítatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyed évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetése k elfogadhatnák:

Budapest: Goldberger A. V. és
Eckstein B. hird. irod. Bécsben:
Schadek H., Dukes M., Oppelk A.,
Daube G. L. és társai és Herndl.
Brünn: Stern M.

Nyilttér petitsorra 10 kr.

A «Csáktornyai Takarékpénztár», «Muraközi Takarékpénztár», a «Csáktornya Vidéki Takarékpénztár» sat. hivatalos közlönye.

Június 8-ikának megünneplése Muraközben.

A koronázás évfordulóján a honalapítás évezredes emlékének törvénybe iktatását Csáktornyan is hazafias lelkesedéssel ünnepelték meg. A mozsarak egész nap szóllak, a házak lobogódiszt öllöttek.

Reggel 8 órákor ünnepi mise és Te Deum tartatott, melyen a hatóságok, hivatalok, tanintézetek testületileg jelentek meg. Áldozáskor a királyhimnust, mise végén pedig a nemzeti himnust énekelték, mit a nagyszámú közönség állva hallgatott végig.

Este a város kivilágított. Főleg a Főtéren, Iskola utcán és Ujvári utcán voltak láthatók izzézes lampionok, koszorúk, virágok sat. dekoráció. A tűzoltó-egyesület sikerült fáklvás menetel rendezett s zeneszóval nagy közönség kíséretében bejárta a város minden nagyobb utcáját. A lakosság csak úgy henzegett az utcán s lelkesen éljenzte a hazát és a királyt. A fáklvásmenet a legszébb rendben vonult el s este 10 órákor végződött.

Perlakról írják, hogy ott Kovács Rezső, a perlaki járás tevékeny főszolgabírájának kezdeményezésére és buzgalma folytán a honalapítás évezredes emlékének törvénybe iktatásáról szóló 1896. VII. törvény-cikk felteleptetés napját Perlakon szokatlan feynyelv ünnepelték meg.

Már korá hajnalban toraczk-dörgések tettek figyelmeessé a lakosságot, ezen a törtenlemben horderővel bíró kettős jelentőségű napra.

Délelőtt 9 órákor ünnepies dísz isteni-üsztelet tartatott, melyen az összes hatósági személyek, testületileg és egyesületek tagjai, nem különben a hazaszeretlet nemesen ápolni és hazafias dolgozkört lelkesülni tudó perlaki hölgykoszoru teljes számban részt vett és ez által az ünnepség fényét nagyban emelte.

Az egész város fel volt lobogóvva; es'e fényes kivilágosítás és zene szó mellett, fáklvás körmenet tartatott, igen szép transparentek tettek nagyszerűvé a látványosságot. A dísz-felvonulás után a kaszinó-egyesület termeiben tánczra perdült örege-aprjai és rakták a kedvet hatványozó csárdást mindaddig, míg nem a felkelő nap arany sugarai fényeskedésben páros-viadalra keltek a szunyadozó gyertyák világával.

Nagyon valóságú, hogy a járás minden községében kitelhető módon adtak kifejezést hazafias érzültüknek, mert a járás gondos apjának figyelme, azokra is kiterjedett.

E hó 8-át Kotor község összes lakó-sáta megünnepelte. Az egész község fel volt lobogóvva. Az iskolás gyermekek, előjáróság,

tűzoltó-egylet testületileg részt vettek a magyar misén. A lakosság e napon nem dolgozott. A mise után az előjáróság dísz-üfist tartott.

A kéményseprői díjszabályzat.

Zalavármegye törvényhatósági bizottsága még 1894. évi október hó 1-én tartott közgyűlésben a már megyei szabályrendelettel megállapított kéményseprési díjak leszállítását elhatározta, s az ilykép módosított szabályrendeletet jóváhagyás czeljából a kereskedelemügyi miniszterhez felterjesztette.

A miniszter a közgyűlési határozatot nem hagyta jóvá azon indokból: mert a díjaknak tervezett leszállításával a kéményseprők jövedelme oly érzékeny esőökkenést szenvedne, hogy ez iparosoknak a megelhetést veszélyeztethetné. Kijelenté azonban, hogy a vmegye szegényebb sorsú lakosságára nehezendő terhek könnyítése végett hajlandó volna a seprési díjaknak némi leszállításához közzgazdasági szempontból hozzá járulni, amely leszállítás t. i. a kéményseprő-iparosok megelhetését is lehetővé tenné.

A miniszternek e kijelentése folytán a vármegye törvényhatósága 1895. évi december 2-án tartott közgyűlésben újból foglalkozott ez ügygel s a díjakat következőleg állapította meg:

1) egy földszinti ház egyszerű vagy orosz kéményének egyszeri sepréséért 10 kr., 2) emeletes ház egyszeri sepréséért 20 kr., 3) egy egyszerű orosz kémény egyszeri kiegészéséért 10 kr., 4) egy szögbe-menő, komplikált orosz kémény egyszerű kiegészéséért 80 kr., 5) egy új kémény lehozásáért 50 kr., 6) takaréktűzhely egyszeri sepréséért 10 kr., 7) nagy vaskályhác 20 kr., 8) kis vaskályhác 10 kr.

A törvényhatósági bizottság e határozata ellen a megyeheli kéményseprő-mesterek felfolyamodással éltek, hangsúlyozván, hogy megelhetésüket csak az eddig érvényben állt magasabb seprési díjaknak továbbra való fenntartása mellett lájkák biztosítottak. Ha azonban a szegényebb néposztályra nézve minden áron mérsékelni akarják a díjakat, emeltesse nek legalább evvel egyidejűleg a jobb módú kéménytulajdonosok díjai s a tarifát egyszeri tisztogatásért e tételekkel kérték megállapítani: 1) földszinti kémény után 12 kr., 2) emeletes kémény után 20 kr., 3) egy kémény égetése 50 kr., 4) egy kémény lehozása 40 kr., 5) egy kis takaréktűzhely után seprésért 10 kr., 6) egy nagy takaréktűzhely után 20 kr., 7) egy kis vaskályha után 10 kr., 8) egy nagy vaskályha után 20 kr.

A miniszter e felelkezés folytán az összes iratokat leküldte a soproni kereske-

delmi- és iparkamarához oly fethívással, hogy a kéményseprői munkadíjaknak jelenlegi megállapítására véleményes jelentést tegyen.

A kamara elnökének megbízása folytán az ipari szakosztály ez ügyet behatóan tárgyalván, a módosított díjszabályzatot általánosságban elfogadhatónak jelezte azzal, hogy a kémény kiegészésnek díja 40-ről 50 krra emeltesse, az új kémény lehozásáért pedig a díj 50 krról 40 krra mérsékeltesse, a gyári kéményeké 20 m. magasságig 3 frtban, azon túl 4 frtban állapítsék meg, az éjjel végzett munka után (kävéházak-, koresmák- és gyárakban) 50%-kal magasabb díjak volnának szedhetők.

A kamara legutóbbi közgyűlésén az iparos szakosztály javaslatát magáévá tette s oly értelemben fogja véleményes jelentését a kereskedelemügyi miniszterhez a kéményseprési díjak megállapítása tárgyában felterjeszteni.

Tanítóképző-intézetünk Budapesten.

M. hó 31-én indult el a csáktornyai áll tanítóképzőintézet 47 növendéke az igazgató és a tornatanár vezetése alatt Budapestre, hogy részt vegyen az orsz. tornaversenyen és megtekintse a kiállítást. Az utazás reg. 6 ó. éjjel 11-ig tartott Kis-Czellen és Győrön át. Győrött a tornaversenyre felránduló tanulók száma már annyira felszaporodott, hogy az egyes intézeteket kénytelenek voltak összekeverve elhelyezni a koscsikban. A vonat nagy késéssel érkezett a keleti pályaudvarba a csáktornyai és soproni tanítóképző, a szombathelyi, pápai, győri, soproni gymnasium és a győri reáliskolai tanulók örömrivalgása között. Tanítóképzőnk ifjusága a Bajnok-utcai iskolában szállásoltatott el 3 tágas teremben.

Június elsőjén reggel 8 órákor már a versenyterén (Városliget, Stefánia-ut végén) volt az ifjuság, amikor a főpróba és a csoportversenyek tartattak meg. Ezeket a versenyeket 3 növendékünk került ki mint győztes. Egy a magas ugrásban, egy a súlydobásban lett első győztes s ezüst érmet nyert, egy pedig a 200 méteres futásban mint második győztes bronz érmel tüntetett ki. Ugyanaznap délutánján növendékeink testületileg tekintették meg a kiállítást.

Június másodikán reggel 7 órákor már Budavárában, a Mátyás templomban voltunk, ahol az intézetnek előző napon átvett gyönyörű zászlaja szenteltetett fel. A zászló fehér, nehéz selyemből kettősen van varrva, egyik oldalán cser- és babérkoszoruban arany-szálakkal a magyar czímer, a másik oldalon szintén cser- és babérkoszorú között «Csáktornyai m. kir. áll. tanítóképző-intézet 1896» felirat aranyszálakkal gazdagon hímözve, látszik.

A zászlóról 10 méter, csokorba kötött, nemzeti-szinű, széles selyemszalag lóg. — A 200 cméter hosszú és 150 cméter széles zászló arany rojtszegélyzettel van körülvéve. Diszes zászlóknál általános feltűnést kellett. — Budapesti kirándulásunk egyik legemlékezetesebb mozzanata zászlóknak felszentelésének ünnepélye volt. Bogisich Mihály budavári prépost-plébános misét mondott, mire a zászlóval a főoltárhoz vonult az ifjúság. Bogisich prépost hosszú s remek beszédet intézett az ifjúsághoz. Nagy fontosságot tulajdonít annak, hogy a csáktornyai tanítóképzőnek a haza határáról a fővárosba felzarándokolt ifjúsága éppen a Mátyás-templomot választotta zászlaja felszentelésének helyéül, elsorolta azt a sok szép és érdekes epizódot, amely a nemzet történetéből ehhez a templomhoz fűződik s azt a sok megható historiai tény, mely ezen a helyen, a főoltárnál, mely előtt az ifjúság áll, végbement. Buzdította az ifjúságot a hazafiúi erények követésére s a haza határára nagyfontosságú kötelességei teljesítésére. Meghatva hallgatta s mélyen szívébe véste az intézet felzarándokolt ifjúsága hazafias papjainak egyik kimagasló alakjának szavait. Kedves meglepetést szerzett az ünnepelő ifjúságnak Terböcz István min. osztálytanácsos, földünk, aki családjával együtt megjelent zászlóknak felszentelésének ünnepélyén. — A felszentelés után megtekintettük a szabadságszobrot s Budavár más nevezetességeit.

Ugyanaz nap délután a Károlykaszárnyába menetlünk tornaruhában, zászlóknak, buzogányainkkal, ahol az ötezer főből álló tanulócsapatot XX-ik oszlopába soroztatunk be. Oszlopunkba tartozott intézetünkön kívül: a soproni ev. főgymnasium, a soproni Lehne-féle magánintézet, az aradi és a bajai áll. tanítóképző. Három katonazenekar kísérték ki az Andrássy-uton végig a 125 intézet tanulóinak festői csapatait a versenyterre, ahol Ő Felsege előtt meghajtott zászlókkal haladt el intézetünk katonás magartatású ifjúsága. A diszvolulás után az oszlopok felállottak. Gyönyörű látvány tártul szemünk elé. Egy teljes pompájában virágzó rétet véltünk magunk előtt látni. Az ifjúság kipirult úde arcához jól illett tornaingek és siphák tarka-barka színe a legzélsebb változásokban. A nemzeti himnuszunk ötezer ifjú ajkáról való eléneklése, az ötezer tanuló által egyszerre előadott szabadgyakorlatok, az a — királyt illető — szünni nem akaró s meg-meg ujuló éljenzés, a zászlók hajlongása, a sipháknak a levegőbe való röptelése, az a határtalan lelkesedés: leírhatatlan benyomást gyakorolt mindenkire, aki szerencsés lehetett jelen lenni a tanuló-ifjúság tornaversenyén. Ő Felsege megismételtette a szabadgyakorlatokat, azután a tanuló-ifjúság közé vegyült, nézte a versenyzőket, megszólította a tanulókat, bemutatatta a tanárokat, megdicsérte a rendezőket. A felvonulás kezdetétől, d. u. fél négy órától a legutolsó csapat elvonulásáig, este fél-hét óráig időzött Ő Felsege az ifjúság között. Intézetünk ifjúsága buzogánygyakorlatokkal versenyzett. Csapatunk közelében levő közönség ügyes mutatóványaikat megéljenzte, a juri tagjai pedig elismeréssel méltatták a szabatosan előadott gyakorlatokat s dicsérettel tüntették ki azokat.

Harmadik nap délelőtt Budapest szobrai s egyéb nevezetességeit tekintettük meg testületileg, délután pedig ismét a Károlykaszárnyából a versenyterre menetlünk, ahol dr. Wlassits Gyula miniszter ur előtt vonult el s hajtotta meg zászlaját az egész

ifjúság. A himnusz eléneklése, a szabadgyakorlatoknak közösen való bemutatása ugy történt, mint előző nap. A népszerű minisztert az ifjúság többször lelkesen megéljenzte. A versenynek más nemeit mutatták be a tornászok különböző csoportokban.

Intézetünk ez nap is győzelmet aratott a kötélhuzásban. A közel levő közönség nagy érdeklődése mellett állott egymással szemközt az iglói és csáktornyai tanítóképző tiz-tiz legerősebb növendéke. Perczekig tartott a küzdelem, a midőn intézetünk növendékei másfél méterre huzták el iglói derék bajtársaikat, akik valóban vitézül tartották magukat. — A verseny végeztével dr. Wlassits Gyula miniszter maga elé hívatta az összes győzőket és személyesen nyújtotta át érmeiket. Végül az ifjúsághoz lelkes beszédet intézett. A himnusz eléneklése után a miniszternek szünni nem akaró ételével fejezték be a tornaversenyek, melyek az ő megkapó részleteikkel felejthetetlenek maradnak a nemzet virága és reménye: a tanuló-ifjúság előtt.

Jól esett tapasztalunk azt a szíves figyelmet, melylyel ugy a miniszter ur, mint a miniszterium legelőkelőbb tisztviselői intézetünk iránt Budapesten való tartózkodása alatt viseltetik. A miniszter ur tanácsosai által kisérve külön felkereste intézetünk ifjúságát, kérdezősködött a másutt elfoglalt igazgató felől, bemutatatta magának a növendékekre felügyelő tornatanárt, megszólította a növendékeket. A növendékek lelkes éljenzéssel hálaálták meg miniszter ur kitüntető kegyét. Később egy más tornázó csoportnál megpillantván az igazgatót, megszólította s a midőn kegyes volt jelezni, hogy meglátogatta intézetünk növendékeit, igazgató megköszönte Ő Excellenciájának intézetünk iránt tanúsított eme kitünő figyelmét és magas kegyét. — Szathmáry György miniszteri tanácsos és dr. Axaméth János osztálytanácsos urak már az első nap együtt keresték fel képzőintézetünket s az igazgató előtt elismerésüknek adtak kifejezést, hogy Csáktornyárol oly nagy számban jött fel az ifjúság s hosszabb ideig kérdezősködtek az intézet viszonyai felől. A futási versenyek alkalmával a tanácsos urak közvetlen szemlélői lévén Koósz Antal (Koósz Jakab) szt.-máriai tanító fia) győzelmeinek, kezét fogták vele s örömlüknek adtak kifejezést, hogy csáktornyai győzött.

Szathmáry György miniszteri tanácsos értesülvén a juri érkeztelén a csáktornyai tanítóképződe buzogánygyakorlatainak sikeréről, másnap a versenyterren külön felkereste a csáktornyaiak csapata közt Dékány Mihály tornatanárt elismerő szavakkal dicsérte meg a tornatanításban elért szép sikeréért és az ifjúságnak a tornaversenyen szerzett többi rendbeli babéraiért. S valóban a csáktornyai képző-intézet növendékei nemcsak a versenyeken, de ugy a hosszú uton, valamint a fáradságos menetelésben s a versenyterren tanúsított, lendő tanítóhoz illő higgadt, komoly maguktartásával, és szolid magukviselkedésével méltán megérdemelték azt a sok dicséretet, melylyel nemcsak a miniszter tanácsosai, de a nagyközönség részéről minduntalan találkoztak. Igazgató Budapesten, valamint itthon a legmelegebb szavakkal mondott köszönetet az intézet ifjúságának, hogy az intézetnek mindenütt, amerre megfordultak, csakis elismerést szereztek.

Negyedik nap, urnapján megtekintettük a körképet s az igazgató és Dékány tanár kalauzolására mellett egész nap tanulmányoztuk a kiállítást. Csütörtök és péntek este a

növendékeknek szabad kimenetelük volt s kisebb, nagyobb csoportokban bejárták a szűk utcákat, főben színházban, czirkusban voltak. — Ötödik nap, pénteken reggel 7 órakor az újépületi kaszárnyában volt a gyülekezés. Innen, a Károlykaszárnyából s vérmézőről vonult fel a várba a vidéki és a fővárosi, 12 ezere menő tanulóifjúság, hogy részese legyen annak a megható ünnepélynek, melylyel Szt.-István koronáját a Mátyás-templomba vitték. Intézetünk növendékei áhitattal hajtották meg zászlójukat s haladtak el a templomban közszemlére kitelt korona előtt.

Szombaton korán reggel hagyták el növendékeink szép napok emlékeivel, a győzelem örömeivel és sok tapasztalattal Budapestet. Ismét Győrön át, 17 órai utazás fáradalmait meg sem érezve, 7 napi látó-lét után minden baj nélkül mindnyájan hazacérkeztek. A vasuti időháznál az itthon maradt társak és a lelkes közönség éljenzése között vonult be a képzőintézetbe megköszoruzott zászlójával és győzőivel a derék tanulócsereg. x.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A „Muraköz-Hegyvidéki-Olvásokör“** május hó 30-án tartott közgyűlésén Margitai József csáktornyai tanítóképződei igazgatót a kör fizetelési tagjává választotta meg s erről őt e hó 8-án meleghangu jelezőkönvi kivonathal értesítette.

— **Az orsz. tornaversenyre** felrándult csáktornyai áll. tanítóképződei növendékek győzelmeiről már lapunk mult számában megemlékeztünk. Hírünk kiegészítéséül közöljük, hogy a futásban, súlydobásban és magas ugrásban nyert három érmen kívül még külön az intézet is nyert elismerő okmányt, u. m. a buzogánygyakorlatokban kitüntettél ügyességéért és a kötélhuzásban elért győzelmeért.

— **Nagy hadgyakorlatok** fognak tartatni f. évi szeptember hóban Csáktornyan és vidéken, melyeken Ő Felsege is részt fog venni. Az udvar elszállásolása czeljaból Vuko-Brankovics Mihály főszállásmester e hó 10-én és 11-én hivatalnokaival Csáktornyan időzött, ahol az udvarhoz tartozók részére lefogálta a szükséges lakásokat. Ő Felsege gróf Festetics Jenő kastélyában fog lakni; érkezik üdözik vidékünkön.

— **Stanetineczhegyen** június 7-én délután 3 óra tájban égháboru alkalmával Pergár Mihály sztánetineczhegyi lakos házában beütött a villám, s az ablakba hajlott öregatyát lesújtotta kis unokáját a szoba közepére terítette. Az öregatyá szörnyet halt, — míg unokájának semmi baja nem történt. A villám a falon keresztülhatolva, egy képet letrét s ütött a derek gazdára.

— **Betörés.** E hó 8-án éjjel Csáktornyan ismeretlen tettesek betörték a Perlaki-utcában levő Mayercsák-fele üzlet helyiségébe, ahonnan mintegy 50 frt arucikket vittek el. A Magyar-utcában ugyanazon éjjel beakartak hatolni a Hoffmann-fele kereskedésbe is, azonban valószínűleg a járókelők által zavartatván, nem fejezhették be faltörő munkájukat.

— **Gyermekgyilkos anya.** Mészáros Anna 18 éves korigi leányzó a szt.-máriai temető kerítés mellett még februárban egy gyermekét szült, kit őt is hagyott a nagy hóban. Az a-domború derék esendőség meszt vette a dolognak s fáradságot nem kimélve, kiderítette, hogy a szivtelen anya csakugyan a

saját gyermekének gyilkosa. A dolog azért húzódtól ily sokáig, mert az anya szülés után megbetegedett s eddig a n-kanizsai közokórházban feküdt. Most pedig átadott a perlaki járásbírósnak.

— **Értesítés.** A csáktornyai polg. fiu- és leányiskolában a I. é. vizsgálatok a következő időben és sorrendben fognak megtartatni. Junius 17-én mindkét intézetben hiteltani vizsgálat. Junius 18-án I. és II. osztály. 19-én III. és IV. oszt. 20-án V. és VI. oszt., ugyanezen napon tartatnak a polg. fiúiskolában a magánvizsgálatok is. Junius 22-én a leány magántanulók vizsgálatát. Te Deum és zárünnepély 27-án tartatik. A vizsgálatok valamint a zárünnepély nyilvánosak. — melyekre a t. cz. szülők és tanügybarátok teljes tisztelettel meghívhatnak. Csáktornyan. 1896. évi június 10-én. Az igazgatóság.

— **A muraközieknek** nagyborszába kiadulása van tervben az orsz. kiállítás megtekintése céljából. A kereskedelemügyi miniszter ur kezdeményezése s Zala megye főispánjának felhívása folytán a csáktornyai és perlaki járás főszolgabírói járásuk jegyzőihez köriratot intéztek, hogy a népet a kiállítás megtekintésére buzdítsák. Amint értesülünk, a főszolgabíró s a jegyző urak buzgólkodásának már eddig is megvan a szép sikere, mert már 500-nál többen jelentkeztek az együttes felutazásra. Nagyon kíváncsiak volna a tanító urakat is felkérni, hogy a néppel ugyanezen alkalommal felmenjenek, mert a kiállítás megtekintésének csakis úgy volna meg a haszna, ha a nép nyelvén beszélő jegyző és tanító urak a kiállítás és Budapestben szemléltetett magyarzatokkal kísérnek. A kirándulásban részt vehetnek férfiak, nők, gyermekek. Az utazás, 2 napi ételmezés, szállás és a belépőjegy ára mindössze **5 forint.** Felhívjuk a népek és vezetőinek figyelmét erre a kirándulásra! Hisszük, hogy Muraközből legelőbb is ezeken fognak felmenni a kiállítás megtekintése céljából augusztus hóban.

— **Mura-Szt.-Márton.** F. hó 3-án borzasztó záporos volt. Néhány perc alatt az alantab fekvő részeket a víz elborította. Némely helyen a házakba is behatolt. Ez alkalommal két egy 4 éves és egy 10 éves fiúcska a megáradt Potócsa nevé patakba a szülők gondatlansága folytán belefullt. A boldogtalan családunk most már a negyedik gyermeke járt szerencsétlenül. Kettő a bölcsőben megfulladt, egy elégett, egy a vízbe fullt. Azóta folyton boros az idő. Naponként megújul a záporos. A jég a környéken nagy károkat okoz.

— **A balatonparti villamos vasút.** A Herceg Mihály egyetemi tanárnak koncessionált Budapest-veszprém-füred-keszthely-csáktornya-fiumei villamos vasutervi finanszírozva van s most már a kiépítésnek mi sem áll utjában. A vasutvonalat a genfi villamosági részvénytársaság építi ki s erre nézve már a szerződést megkötötték s tartoznak az építést még folyó évben megkezdeni. Első vonalszakaszul kiépül a Budapest-szfejérvár-veszprém-füredi vonal; második szakaszul a bfüred-csáktornyai vonal; a harmadik szakaszul a csáktornya-fiumei rész. Így szól a szerződés s ennek garanciájával fétetett le a 3 millió forint.

— **Millenniumi Kalauz Kiállítás Utmutató,** a fő- és székváros, valamint a kiállítás területét írásban és képből hűen és érdekesen mutatja be az olvasónak. A Millenniumi Kalauz Kiállítás Utmutató Budapest térképével van ellátva s egyszerű és szakavatott beosztásánál fogva, hivatalva van arra, hogy a fővárosba érkezőket végigvezesse Budapest és az ezredes kiállítás területén, felsorolja

és illusztrálja annak nevezetességeit és látványosságait, megjelöli az irányokat, melyeken kirkezősködés nélkül eligazodhatik, szóval birtokosának kellemes és szórakoztató tolmácsa leendő. Ára 50 kr. kapható: Fischel Fülöp (Strausz Sándor) könyvkereskedésében.

— **Millenniumi koronák.** Az ezer éves ünnepek alkalmára vert egy koronás érmeck forgalomba hozatalát a hivatalos lap vasárnapi számában rendeli el Lukács pénzügyminiszter. Az érmeck igen tetszetősek, képlapjukon a Szent István koronájával és a következő körirattal: Az ezeréves Magyarország emlékére 1896. továbbá az értékjelzés, I korona és K. B. A hátlapon látható Árpád vezér lovasalakja, a magyarok bejövételét jelző kísérő csoportozattal. Ugy az állami pénztáraknál, mint a magánforgalomban elfogadtatnak.

— **Fischel Fülöp** (Strausz Sándor) nyomdaüzlete részére egy **tanonc** felvétetik 3—4 középvagy polgári iskolát végzett ifjak előnyben részesülnek.

C S A R N O K.

A kiállítás a faluról.

Írta: Dr. Kovács Gyula.

Széles, hosszú, az Andrássy-ut tengelyébe eső út vezet a kiállításon keresztül: a kiállítás körüli. Ennek első hajlásánál sugártornyu templom hirdeti a falut. Csak pár lépést kell haladnunk és a falu piacátérén vagyunk.

Jobbról az iskola, a háttérben a községháza, aztán a tűzoltószerek tára, a magyar-utca nyílása és a debreczeni csárda képezik a templom környezetét. Nagy rétesos kapun keresztül jutunk be a templomudvarra, melyet védal kerít. A templom is, a védal is hazai típus után alaposan tanulmányozott motívumok követésével épült. A Kalotaszeg Magyar-Valkó községének református temploma szolgált mintául a tervezőnek. A nemes egyszerűséggel fehéret meszelt magas falakon götlükus ablakok nyílnak. A templom főhajóját mellékhajó keresztelzi a torony maga oldalt áll. A toronytető kupalaku íveg, ívezetes fatornyó-építményen nyugszik. A 120 négyzetméter alapterületű építmény néprajzi tárgyak befogadására van szárvá, Zichy Jenő gróf állítja itt ki kaukázusi utjából hozott ősmagyar vonatkozású tárgyait. A védal régi időkre emlékeztet: küllenségg ellen védekezett ezzel a nép. A vásártató utókor bódékat töltött a köfal mellé s ezt az eszmét valószínűleg meg a védal tervezője is midőn, abba eladási fülkéket mélyezett.

Még ha nem volnának is kiállításban, senki sem fogja kárhözvátatni a kivittelt, mely az üzletet ily közel hozza. Az Isten házához, ha megmondom, hogy e bódék hazafias közérdek szolgálatára, a nép- és háziipar terjesztésére hivatvák. Kizárólag magyar cikkeket, specialitásokat és mindennapi szükségleteket fog itt az ország minden részéből összesereglett eladó-közönség a kíváncsi idegeneknek kínálni. A huszonnegy bódén Bács-Bodrogh, Csongrád, Békés, Krassó-Szörény, Abauj-Torna, Maros-Torda, Hunyad, Torontál stb. vármegyék érdekeltége osztozódik meg. Az egyikben kátrinczákat, tarka papucsokat, a másikban varottast, a harmadikban butykosokat és kantákat, taplómunkákat, a negyedikben székely sötteseket, az ötödikben szegedi paprikát, a hatodikban debreczeni perczet és pipákat találunk majd árusítva és ki győznél elsorolni mind azt a sok tetszetős holmit, a mit most a kerületi helyi bizottságok egymással versenyre kelve, a bódék árukészlete gyanánt felhalmoznak.

A bódék egész kivitele falusias. Igazi díszét

ez az egész sor csak akkor kapja meg, ha majd május hó 2-án kinyitja mindannyi a sátrat, kirakja, aggatja az áruló deszkára a tarkábbnaltarkább holmit, megjelenik a nyílásoknál a vidékről került árus leány és összegyűlnek egy-egy előtt a jókedvű vevők.

Lám a templom és anyakönyvvezetői hivatal szoros tőszomszédságba kerültek. Nem ok nélkül. A lakodalmaskodni készülő nép nem akar sokat fáradni, mert a csárda boltívei alatt híres cigány muzsikája és jó bor fogja várni a násznépet. Memsokára kifüggesztik amott a községházán a hirdetési táblát s akkor megtudjuk, hogy ormánysági szerb, román, szász, kalotaszegi, esánszó, matyó, rutlén lakodalomra van kilátás a faluban. Ezekre aztán meg lesz hiva minden-minden látogató és lesz azokon oly virágos jó kedv, a minő csak ez igazi faluban fakad.

* * *

A templomtól balra nyílik a magyar-utca. Ennek a végében van a német-szög s a magyar-utczával párhuzamosan halad a nemzetiségi sor.

A hány ház, annyiféle, kettő sines köztük egyforma. A hány ház, annyi vidékről való, annyiféle a kapu, a tornác, a tótó formája, a kémény a kerítés, a kemence stb. Nézzük például a kémények alakját. A jász ház négyzetgöletű, a tót ház kis malomtetű, a esongrádi négy bolthajtásos, nyugvó, a borsódi lapos tetejű, keresztel, a veszprémi legömbölyített, két lyukkal, a nyírvidéki ékalaku, a esikmegeyi kalotaszegi háznak, meg a toroczkóinak éppen minden kéménye, ezt pótolják a esimos alakítású füstlyukak. Avagy tekinssük a kapukat! A esongrádi betétes, a jász ház végig rétesos, a kalotaszegi leveles a zalamegyei csupos, a székely galambgós.

A 3-ik házszám előtt állunk. A magyar-utca első háza ez. Jász-Nagykún-Szólókmegye építette. A ház típusát Jász-Ápátin rajzolták le. A kis kapun át belépve, fedett tornács alá érünk, mely eső- és szélvíhar ellen védi a vendéget. Szives, barátságos, jómódu nép lakik benne; lépünk be!

A könyvházból két szoba nyílik. Az elsőben jász, a hátsóban kun család lakik. Az árokszállási gazda épp most érkezett haza a tanyáról, kezében a buzakalász, a termés reménye, dicsekedve mutatja az anyjúnak. A házörz is vele volt, épp most ugrik a ház asszonyának ölébe, hogy elvegye simogatós czímén a változhatatlan kegy jelét. A hátsó szobában tisztas kun ül, kezében a naptár, a legközelebbi marhavásár határnapját keresi. Élete párja az ágyhoz támaszkodva várja az öreg elhatározását, viszik-e hát a tinót a vásárra, megpróbálandók, ugyan mit adnának érte.

(Folytatása következik.)

VASUTI MENETREND.

Budapest felől: érk. 1,14 ind. 1,17 (gy. v.); 5,51—6,06 (sz. v.); 12,57—1 (gy. v.) 4,01—4,15 (sz. v.); 6,9,56 (v. v.) **Prágerhof felől:** é. 4,36—4,39 (gy. v.); ind. 5,52 (v. v.); 11,29—11,39 (sz. v.); 3,59 4,02 (gy. v.); 9,55—10,07 (sz. v.); **Z.-Egerszeg felől:** é. 8,42, 9,42; i. reg. 6,00, d. u. 4,28. **Varaszd felől:** é. 4,20, i. 4,49, 5,40—6,15, 11,13—11,44, 12,50—1,20, 3,50—4,20, 9,30—11,17 órákor.

Felolós szerkesztő:

Segéd-szerkesztő:

MARGITAI JÓZSEF. ZRINYI KÁROLY.

Kiadó és lapulajdonos:

FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke tiču se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jožefa** urednika vu Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara Fischel Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk

Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svake nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto . . . . 4 frt.
Na pol leta . . . . 2 frt.
Na četvert leta . . . 1 frt.

Pojedini broji koštajē 10 kr.

Obznane se poleg pogodbe i fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

Budimpeštanske svetčanosti.

Svetčanosti povodom 1000-godišnjice magjarske države, koje su ustanovljene za mjesec juniuša, odpocele su predajom i prenosnom krunskih insignija vu krunitbenu cirkvu.

Već vu rano jutro sabralo se je silno mnoštvo sveta na svih vulicah i pijacih, kojimi je povorka imala prolaziti. Vse su vulice dekorirane zastavami, a prevnogne hiže cvětjem i guirlandami. Ob 9¼ vuri sabrali su se vu sobi audijencije vu budimskom dvoru: kardinal primas Vaszary, minister predsjednik barun Bánffy, judex curiae barun Orczy, kr. magj. vrhovni dvorski mešter grof G. Szapáry, obedva kr. povjerenika Koloman Tisza i knez P. Esterházy, obedva krunska čuvara. O. Szlavy i barun B. Radvanszky, deputacija magnatske i zastupničke hiže (grof Karátsonyi, grof A. Mailath, mark-grof Al. Pallavicini i barun Jul. Révay, za za tim grof A. Csáky, G. pl. Josipovich, Jul. Justh, I. Klobusiczky, barun P. Nikolić, grof K. Pongratz, Štefan Szluha i grof E. Zichy, napokon državni tajnik Jožef Tarkovich. Po programu imali su kotrigi deputacije iz državnoga sabora nositi krunske insignije. Kad su se vsi dostojanstveniki i zastupniki sabrali, pošli su vu krunske prostorije, iz kojih su tjelesni lakaji prenesli čistu sa krunskim insignijama i krunitbenu plašt, pokriven zlatnom tkaninom, vu sobu za audijenciju, ter ih ondī položili na pripravljen estradu. Pri tom su bili vu pratnji kraljeski magjar-

ski tjelesni gardisti (6) i magjarska krunska straža (12 momaka sa šaržama). Tjelesni gardisti unišli su na to vu unutrašnje sobe i ostali vu velikoj beloī sobi pred dvoranom za audijencije, dok je magjarska krunska straža unutrašnje sobe iz vana čuvala tjelesni lakaji pošli su vu predsoblje.

Vežda je magjarski vrhovni dvorski meštar previšnjom dozvolom razkinul pečat Njegova c. i kr. apoštolska Veličanstva, pečat prvog vrhovnog dvorskog meštra i pečate predjašnjih kr. povjerenikah. Drugi dostojanstveniki razkinuli su ostale pečate. Pokehdob je čista otvorena, izvadjene su krunske insignije komad po komad, ter položene i pričvršene na pripravljene vanjkoše. Kad je bilo vse uredjeno, prenesli su kotrigi državnoga sabora krunske insignije preko glavnih štenjgah vu divnu gala-kočiju. Pred nosioci stupali su dostojanstveniki, a pratili su ih gardisti, krunska straža i tjelesni lakaji. Iza insignija stupahu kr. povjereniki i krunski čuvari. Od vrata kraljevske palače do krunitbene cirkve bil je postavljen vojnički špalir.

Povorka je išla ovim redom: 15.000 školske djece, eskadrona husarah, zatim vu gala-kočijama deputacije magjarskoga sabora, magjarski vrhovni dvorski mešter, judex curiae, kr. magjarski minister-prezeš i kardinal knez-primas, iza toga sledila je četvero-prežna dvorska gala-kočija sa krunskim znakovima, sa vsake strani od kočije uz vrata išla su tri tjelesna lakaja vu gali i šest magjarskih tjelesnih gardistah, a podalje

dvanajst momaka magjarske krunske straže sa svojim oficiri. Od vrata palače pak do cirkve pratili su pe starodrevnom obicajo (navadi) i gradonačelnik s podnačelnicima glavnoga grada ter deputacije magistrata kočiju s insignijama. Za tim je sledila šestoprežna dvorska gala-kočija, vu kojoj su sjedili kraljevski povjereniki i obedva čuvara korune. Napokon za nošenje krunitbenih znakovah odredjeni zastupniki vu njihovim vlastitim sjajnim kočijama. Povorku je završila eskadrona husarah.

Po odredbi kneza-primasa zvonila su od 9 do 10 vure zvone vu vsim katoličkim cirkvama glavnoga grada. Vsigdi kud je povorka išla, sakupljeno ljudstvo odkrivalo pred svetom korunom glavu. Soldačstvo i straže davale su prepisane počasti. Povorka je išla preko pijaca sv. Jurja, preko Jurjevske vulice. Paradnoga pijaca i Tarnok-vulice do krunitbene cirkve. Ovdje su krunske znakove vzeli iz kočije ter su ih nosili vu presbiterij cirkve istim redom, kojim su iznešeni bili iz kraljevske palače. Pres' iterij je ogradjen posebnom barrierom, ter ga čuva vu dovoljnoj vnožini krunska straža.

Vu krunitbnoj cirkvi nahadajali su se već od prije kotrigi magnatske i zastupničke hiže, sa svojim gospodjama, diplomatski i konsularni sbor, vsi ministri, ovdī nazočni zajednički i austrijski ministri, predstojniki vsih uredah, vnogobrojni magnati i odličniki z mlje sa gospodjama, vsi vu magjarskoj magnatskoj opravi.

Kad su krunski znakovi donešeni vu

Z A B A V A.

Drum, drum, drum, trara, trara ra!

Ovo su bili glasi bubnja i trubente, koje sem lani slučajno se sa gosponom Pajlašem dopelavši u Prelog na senjem, čul. Drum, drum, trarara! »Veliko čudo je moći ovde u velikoj oštariji, u prvom katu br. sobe 4 za samo deset krajcari videti«. — Ovak je posle bodubljanja i odtrubentanja jedan po komedjaški oblečen pajael na pijacu u senjem nuter kričal — »Vidi se tu diete šest miesecih staro, a već zna podpuno sve štampano četi.« — Drum, drum, drum, trarara — i otide dalje.

Jedni su poslušali i seksere za ulaznu pripravljali, drugi su nekak neverovano kimali glavami, a tretjem je bilo sve jedno, pak makar to pol lieta staro diete zna četi a k tomu pisati, računati i malati. Bilo pak ih je puno, koji su mi pripovedali svakojako vkanjlljivosti od ovakovih putujućih umietnikah. Tak mi je gospodin Goričanec stariji i gosp. Šalfranić pripovedal, da je jednoč nekakov učeni medved došel u Prelog, koj se je tam za novac prodiciral te se je znal

i dapače kartati; ali tomu medvedu su poločani naseli, jer on nije bil medved, nego samo u medvedju koza oblečeni čoviek. »Ovak bi moglo i stīm pol lieta starim dietetom bitī. — zaključī gospon Kramarić.

Trara, trara. — »Meine Herrn, herein-spazirt! Es ist um zehn Kreuzer ein Weltwunder zu sehen! — Jedno šest miesecih staro diete, koje zna četi kak svaki ablegat«. — Ovak opet izpred vrat oštarije kriči ke-medjaš u senjem nutar, a milijen diece, svaki nekakovim sejmom u ruk', ga okolo stojeć zjajaju.

Kaj se tu vidlo, kaj li ne, — sve jedno! — Gospoda putuju po stengah u prvi kat oštarije, gde pred sobom br. 4 stoji stolek, pri kojem jedan komedjaš pobira seksere kakū ulaznu. Ov je vrlo uljudan, ljubko se svakomu podsmejava i svakomu, koj plati, zastor pred vrati diže i vrata odpira i zapira. Taj komedjaš je isto tak oblečen, kak on na pijacu, samo da tak jako i toliko kriči, koliko onaj vani.

Gospoda idu nutar jedan za drugim. Gosponu Kramariću štrče dvie cigare virginie iz žepa, ove mu komedjaš pri stoleku ljubkim posmiehom odmah za sebe izmami.

— Dojdu u sobu i tu vide na stolec žensku — i opet po komedjaški oblečenu — sedi a u naruč ju drži malo diete, koje okolo se zgliedavajuć nemre zadosta načuditi tolikoj množini gospode. Kad vide, da je diete dobre volje i prične rukicama omahati i onak u naručaju ženske sedeć poskakivać, kak da hoće reći: »Nuder me niši i k tomu zapopievaj onu navadu: Hvt Rössl hot — Fohr mer in die Stadt — Um a Labbl Brot — Um a Glas Wein — Wern mer lusig sein«. — zpukne gospon Pečornik licitar iz Čakovca, koj je svojom sladkom robom na sajam u Prelog došel i ovo čudno diete takaj gledat išel, iz žepa medenoga konjeka, kojega preda veselećemu se dietetu, a ovo žnjim odmah u zabe.

»Pak kaj to dietete zna četi?« zapila gospon Goričanec, i kad mu komedjaš to potvrđī, nastane obćenito nevierojatno kimanje glavah.

»Baš imam ovde Muraköza« — veli gospon Šalfranić i zpukne iz žepa novine. — »No ovo ti mali štampane novine, pak nam pračeti ovu Kollay-ovu pripovest, kak je bil negda medved došel a Prelog.«

Ali mali vzmie smiešeci se novine u

crkvu, zaigrale su orgulje, a pjevački sbor zapjeval himnu svetoga Stefana: »O, gde si ti sjajna zvezda Magjarske« vu transkripciji opata Mihajla Bogišića.

Krunski znakovi izloženi su bili na stolu, čerlenim baršunom presvučenom. Jeden čuvar korune boravi neprestano uz izložene insignije, a dodeljena su mu dva čuvara.

Po tom su se udaljila gospoda, koja su došla vu povorci, ter je vu prvom redu pripuštena školska mladež, da razgleda krunbene insignije, pri čem je pjevački sbor pjeval stare magjarske crkvene pjesme iz XVIII. veka. Poslje mladeži bilo je pripušteno šire občinstvo. Ob 5 vuri prenesli su insignije vu sakristiju i spravile se vu ormar. Nazočni krunski čuvar zapečatila je vrata ormara i sakristije, a ključje je predal plebanušu. Sakristiju čuva krunska straža, a vse ulaze vu crkvu soldactvo. Drugi i tretji dan prenesle su se opet insignije vu crkvu, na gledanje občinstva.

KAJ JE NOVOGA ?

Velike vježbe.

Velike soldačka vježbe budu se obrzale vu mesecu septembru v Čakovcu i okolici. Njegovo Veličanstvo kralj bude takaj došel i to 19-ga ili 20-ga septembra. Vuko-Brankovics Mihalj glavni kvartirnik Njegova Veličanstva je 10-ga i 11-ga hodila vu Čakovcu zbog kvartira dvora Njegova Veličanstva. Kralj bude vu kastelju grofa Festeticsa stanuala i 5 dnevov se tu zadržavao.

Vu Budimpešti, 6. juniuša.

Denes pred poldan svetčanim je načinom vu nazočnosti Nj. Veličanstva i članova kraljevske hiže postavljen temeljni kamen novom krilu budimske kraljevske palače. Kraljevski dvor je bil lim načinom svetčano okičen. Na posebnoj tribini nazočni su bili diplomati, konzuli, članovi obih hižah orsačkoga sabora i članovi poklonstvenog banderija. Vu sjajnom šatoru, uređenju za kralja, bili su nazočni dostojanstvenici, koji su podpisali kakti svedoki spis, kaj se je uzidala vu temeljni kamen.

svoje ruke i žnjimi odmah, kak i prije s medenim kolačem hajd u usta.

«Em ov mali niti nezna »štetu«, — veli gospon Goričanec — »to je opet drugi medved.«

«Je prosim« — odgovori komedjaš — »četi ti zna dobro, ali govoriti još nezna!«

Svi se usupnu, a ja se potihoo odšuljam do vrat i odbežim po stengah dole, gde su baš u isti hip mojemu suptniku Pajtasu, koj je dole ostal, cigani »tuš« zaigrali, — baš je s jednom snešicom rujno vince pil — ali ov »tuš« je i za nas valjal, koji smo u komedji gore bili.

Medicinički problem.

Englezki liečnik dr. Hill žetel bi bit članom kr. akademije znanosti u Londonu postati, ali je uvijek, kad ga je tko za takovoga bil predložil, većinom glasov bil odbit i njegova sva nastojanja u ovu častno znanstvena skupčinu kakti član vlezli, bila su badava.

Radi toga se je razsrdjena, jednom šalom svoje vrsti, nad članovi akademije fantil.

Pred šatorom stali su tajni savjetnici, vsake fele odličnici i generalitet. Tajni savjetnici i komornici bili su vu črnini, ostali drugi vu sjajni gali. Ob ¾10 vur stigli su vu šator ovde boraveći članovi dvora, ministar-predsjednik s ministri i pratnja Nj. Veličanstva. Punktum ob 10 vuri došo je Nj. Veličanstvo kralj s glavnim adjutantom grofom Paarom vu šator, gde je bilo zanosnim klicanjem pozdravljeno.

Minister-prezeš barun Bánffy pozdravil je kralja kratkim govorom, a orsački tajnik Tarković prečital je izpravu, koju je kralj na to podpisal. Izprava stavljena je s primjerici noveca vu limenu kutiju i uzidana vu temelj. Njegovo Veličanstvo udarilo je hambrom tri puta po kamenu, čime je svetčanost zaključena.

Kolera vu Misiru.

Vu Aleksandriji vumrlo je vu sređu 5., a vu Kairu 35, a vu drugim mjestima preko 40 osoba od kolere. Vu Kairu ima 162 betežnika. Od septembra 1895. do denes zbeležalo je vu Egiptu od kolere 3030 ljudi, od kojih su 2593 osobe vumrle.

Čena jela i pila vu Budimpešti.

Čitali smo vu raznih, pak i nekih magjarskih novinah, da su čene jela i pila vu Budimpešti, a naročito vu izložbi, nečuvano visoke; tak se je za neku gospodju pripovjedalo, da su joj vu nekoj gostioni va izložbi naračunali za nekoliko falačecov blade šunke i teletine sa jednom kupicom pive — 8 forinti. Najveksi del tih vstih biti će od zlobe izmišljen i razširen, samo da svēt odbije od pohoda izložbe. Jeden od naših prijateljah postal nam je večera iz Budimpešte dva jestvenika, iz kojih vidimo, da čene jela i pitvine vu Budimpešti, makar da je onde izložba, nisu ni malo pretjerane. Jeden je jestvenik iz Dreherovog restauracije, koja je blizu hrvatsko-slavonskog paviljona, drugi iz prve gostionice na Margaretinu otoku. Evo čena vu Dreherovoj restauraciji: Juha: krpice 10 kr., smedja Italien 10 kr., jetreni puree 20 kr.; govedina sa ogroz-sosom 40 kr., garnirana 50 kr.; tjestenina: španjolska riza s vocem 30 kr., haluška od jajec 30 kr., gibanica sa sirom (Topfenstrudl) 30

On je tajniku rečene akademije jednog dana pismo pisat, podpisano krivim imenom, t. j. podpisano po doktoru, koj niti nije existiral. U tom pismu je taj tobožnji liečnik odkril stanoviti način vraćenja, koje je on nedavno izvel.

«Neki mornar« — tak riše u pismu — »vtrgel si je nogu. Slučajno sam bil prisutan tak, da sem mu odmah mogel u pomoć priskočiti. Ja odmah metnem pretrgnjene kraje noge pazljivo skupa i potlankam bi nje bil sa dretom omotal, poleval sam je marljivo vodom, »teera (takova smola). Za kratko vrieme je mornar videl hasnovito dielovanje tog vračva, te se je već za nekoliko dni služil svojom nogom kak i prije«. U isto pak prie me je učenjak Berkeley, klojenski biskup, puno pisal o medicinskoj vriednosti teer — vode — (jer je i rečeni biskup bil medicinar, kak mnogi svestenici onog vriemena) te je izištu ciela knjiga po njem o tom pisana koja je u liečnihih veliku pazku pobudila i mnoge razdvojila, jer jedni su bili za to, da je to istina, kaj doktor biskup piše, a drugi protivno, kak je to u svoje vrieme sa Kochovim tuberkulomom pri nas bilo.

kr.; creme de Vanilie 40 kr. Ribe: ranjska glavtica s sosom 1 for. 50 kr., fogaš s aspikom 80 kr., tokovina tartar sosom 80, Pečenje ¼ guske prednji del 80 kr., straznji 1 for., ½ pečenoga picaka 70 kr., magjarska beržolica 60 kr., englezki roastbeaf 70 kr., teleci roulad 60 kr., govedje sa slaninom i macar. 60 kr., svinjski carre 60 janjetina pržena 80 kr., teleče vuho a tortue 70 kr., teleci jezic sa picanti sosom 50 kr.

Iz ovoga čenika vidi se, da čene jela samoj izložbi vu Dreherovoj restauraciji nisu vnogo dražeše no vu prvih gostionicah tu i tam, a da je vu Budimpešti meso bolje nego tu i tam (vu kojem god varašu), toga netreba naročito dodavati. Naš prijatelj dodaje, da je vu izložbi vu segedinskoj i debrecinskoj čardi još faleše nego vu Dreherovoj restauraciji.

Na Margaretinu otoku, vu prvoy restauraciji, (gdé naš prijatelj stanuje, i to vu prvoy kondignaciji, plaćajući za ljepu veliku sobu sa dvé postelje 22 for. na tjeden), čene su još faleše nego vu Dreherovoj restauraciji vu izložbi. Riba moruna na roštilju pečena 80 kr., kečiga s aspikom 90 kr. Pečenje: ½ pečenoga i nadetoga picaka 70 kr., roastbeaf engl. s krumpirom 65 kr., bubreki 55 kr. svinjski carre sa zeljem 55 kr., znoimsko pečenje 55 kr., nadevena teleča prsa 55 kr., fini coteleti 60 kr. omellete sa šunkom 50 kr., grašić 40 kr., torte vsake fele 30 kr., giardineto 50 kr.

Kaj se tiče pitvine, toči se vrlo dobro stolno belo vino po 60 kr., budimsko crno 80 kr. liter.

Izvanredno su visoke čene jelu i pilu samo vu franczkoj restauraciji na izložbi, nu vu tu i druge njoj spodobne restauracije netreba iti.

Visoki aristokrati redovnici.

Nezdavnja je lajtnant kod njemačke dragunske regimente grof Friederik Spee, sljedeći primjer svoje braće stupil vu red Benediktinaca. Sada se opet javlja, da je njegova sestrična, četrtá, kei njemačkoga sastupnika grofa Galene i njegove supruge rodjene Spee, grofica Paula Galen (rođjena 2. majuša 1876.), velika ljepotica stupila kao kandidatkinja vu klošter Benediktinaca vu Pragu.

List anda toga nepoznatnog doktora, koj je nekoliko dni vtrgnjenu nogu sa teer-vodom podpuno izliečil tak, da je mornar mogel na nju stajati kak i prije, bil je u siednici akademije, toga vučenoga družtva na vlas pretresavan i rešetan, jer o takovom čudu, da bi vtrgnjena noga za nekoliko dni podpuno izliečena biti mogla, toga nije još nitko čul. Jedni su ovde hoteli videti dobrotu teer-vode u medicini i dovoljan dokaz za tvrdnju biskupovu u njegovoj knjigi, drugi opet su tvrdili, da ili nije bila noga podpuno vtrgnjena, ili pak, ako je izbilja bila, tak nije moguće, da je u nekoliko dni se zarasla.

Za i proti se je sada pisati i štampati, u siednicah preparati i tvrdnjam i opovrgavanju nije bilo kraja niti konca.

Na jedan krat dobi opet tajnik akademije list, u kojem je stalo: »U mojem zadnjem listu, gde sam govoril o potertoj nogi mornarevoj, sam zaboravil pridodati, da je ta noga bila drvena.«

Ova šala je na skoro bila u Londonu razprostranjena i zavdavala je dosta smieha i šale na račun akademije znanosti.

Vu Rimu, 2. juniuša.

Vu denešnjoj sjednici komore odgovorili je minister-predsjednik Rudini na upite o posreduvanju svetoga oca papu na hasen talijanskih zarobljenikah kod kralja Menelika. Rudini je izjavil, da se je papa vu toj akciji povodio kršćanskim čuvstvom čovjekoljublja i privrženošću prema velikoj talijanskoj domovini. (Vrlo dobro!) Vlada mu izriče za to djelo živu zahvalnost. Živo (odobravanje). Interpelanti su s odgovorom posve zadovoljni. Na primjetbu zastupnika Bovia, da talijanska država nesmije zaboraviti, kako vu Rimu predstavlja svjetovnu misel, ter da njoj pripada vu vsem inicijativa odgovoril je Rudini, da je on izjavil hvalu onomu, koji je sebi preduzel, tvoriti dobro, ali zato neće nikad propustiti, da prihvati u tih slučajevih inicijativa, gde ona izključivo pripada državi.

Vu Rimu, 7. juniuša.

Jz Massauaha javljaju Ratni sud, koji sudi generalu Baratieriu, imal je večera dvě sjednice. Prije podne dovršeno je preslušanja obtuženog, a za tim su čitani razni dokumenti zelene knjige. Poslje podne čitano je izvješće oberstera Corticelli o njegovoj vojnotehničkoj iztragi, ter je preslušan svedok Valencano.

Vu Budimpešti 8. juniuša.

Izvanredno izdanje službenog lista priobčuje previše ručno pismo ministru pravosudja od 1. juniuša, kojim se minister pozivlje, da vladaru stavi predlog glede pomilovanja takvih osobah, koje prije nisu bile kažtigovane, ili su nepromišljeno povredile zakon, koji su počinile zločin vu velikoj nevolji ili silnoj provali strasti, na dalje, koje su usudjene radi političkog prestupka, zaradi uvrede Veličanstva ili članova vladarske hiže, ili zločina proti osobi Njegova Veličanstva. Na osnovu ministrova predloga pomilovalo je Njegovo Veličanstvo 149 osudjenikah, koji su već predevčerom pušteni na slobodu.

Dijačka šala.

(Prava, istinita anekdota.)

U Monakovu je godine 1865-e nieki dijak, moj dobar prijatelj i kroz jedno godinu moj conscholarac slušal na sveučilištu medicinu. On i ja smo bili zajedno u oštariji »k-Bavariji« jedan cieti miesec na kvartiru, dok smo si privatnoga našli. Moj prijatelj imenom Fritz bil je veliki šalvdjija, pak je u večer svojemi šalami znal goste, koji su u oštariju dohadjali, tak ugodno zabavljati, da je proti drugda navadi oštarija bila svaki večer dubkom puna i oštarjašu su šale mājega conscholarca liepu šumicu nosile tak, da je s nami mogel biti zadovoljan.

Kad smo se preselili iz oštarije u privatn stan, donese nam oštarjaš račun i veli: »Da pak budu vidli, da ja znam i zahvalen biti, eva brišem njim ovde polovicu računa.«

»A da pak budu vidli, da ja za njimi nezastajem« — odgovori Fritz — »brišem ja onu drugu polovicu«. — Oštarjaš nije ništ kvaroval, zato se nasmije i pri tom je ostalo.

Em. Kollay.

Samo jeden poljubac.

Na sveučilištu vu Uspali (Švedska) bil je mlad, tih dijak, koji marljivo vučil, ali nije imal toliko stroškov, da bi se mogel posvećivati samo navuki, nego je moral podučavati dijake i baviti sastavljanjem članakah za novine. Makar da se nije kretal po viših drugovih, ipak su ga vsi poštivali i čenili, koji su ga poznavali, a to zaradi njegove darovitosti i značaja. Nekoga dana stajal je za pajdaši na pijacu, da se malo odpočine od dela, kad dijaki zapazili su ljepu, mladu djevojku (frajlicu), koja je išla sa svojom majkom, jako preštimanom gospojom. Bila je to tovaruška uplandskoga gouverniera sa svojom kćerkom. Dijaki su se divili (čudili) mitoj djevojki, pak kad je prilično podumkla, da nije mogla čuti, rekel je jeden dijak: »Milijun bi dal, da mogu dobiti poljubac (kušec) sa onih dražestnih vustnicah.« Junak ove sgođe zamislil se, za pak je rekel nenadano: »Ja bi ga mogel dobiti.« — »Kaj, kaj si obnoret!«, rekel mu jeden sudrug (pajdaš). »Jeli ju moriti poznatš?« zapital je drugi. »Nepoznam, ali mislim, da bi me kušnula, kad bi ju zato zaprosil.« — »Kaj, ovidi na pijacu?« — »Dakak!« — »I da bi te ona dobrovoljno kušnula?« — »Razuměva se, im ju nečem silom zastaviti, da mi poda poljubac.« — »Nu, ako ti pojde za rukom, dam ti 1000 talira!« viknul je jeden. — »I ja! I ja!« su još nekoji. Pružiše si ruke i obecali čestiti, i dobro stojeći mladići, da budu obdržali rěc. Odlučno išel je ljepi, mladi dijak i dostignul je ljepoticu, ter joj je rekel: »Gospojice, moja je sudbina vu vaših rukah!« Ona je postala i pogledala ga vu čudu. On joj je rekel kak se zove, kaj je i koji su mu ciljevi vu životu, zatim je njoj istinski izpričal o čem se radi. Ona ga je pažljivo poslušala, pak kad je dovršil, rekla mu je: »Nu, kad tak neznatna usluga more biti od tolike hasne, ja bi počinila grěh, kad bi vam poljubac uzkratila.« Onda je kušnula mladića i otišla. — — Zutra dan pozval je gouvernear k sebi kuražnoga dijaka. On je hotel da vidi toga čovjeka, koj se je podufal na pijacu zastaviti njegovu kćer ter ju zamolil za poljubac. Primil ga je namrgodjenoga i lica i počel ga mjeriti od glave do pete, a onda se vpusil žnjim vu razgovor, koji je potrajal do jedne vure. Mladić mu se kat dopal, da ga je prosil, nek vsaki dan k njemu na obed, dok pohadja sveučilište. Naš prijatelj mogel je vezda bezbrizno posvetiti navukam, ter je bil doskora najugledniji sveučilištni građanin. Nije prešlo niti ljelo dni od onoga poljubca, kad je dobil dozvolu, da gouverneurovu kćer poljubi (kušne) po drugi put i zagrlil kakti žaručicu. Kesneše postal je jeden od prvih vučenjakov, koji je proslavil švedsku zemlju. Njegove djela vrědit će, dok bude prirodoslovne znanosti.

Na izložbu.

Visoko ministarstvo je odredilo, da svi oni, koji volju imaju pogledati Budimpešta i izložbu, pod vodjenjem velikoga sudca, notariuša ili koga drugoga, moreju vu većšem broju se za pet forinti voziti. Za te peneze dobi svaki izvan željezničke vožnje kvartir i koštu za dva dni. Gospoda notariuši vezda opišuju one, koji se hoćeju vu Budapest voziti. Do vezda su se iz Medjimurja 500 javili, koji volju imaju vu Budapest iti. Opominjamo svakoga Medjimurca: muže, žene, decu, naj se vu čim većšem broju

javiu, pak naj pogledneju izložbu. Jezero Medjimurec se mora skup spraviti, da po žetvi pogledne naš glavni varaš i ivložbu

Kratke novosti.

— Papinski konzistorij, vu kom će biti imenuvani nunciji: Agliardi vu Beču, Feratta vu Parizu, Cretoni vu Madridu i Jacobini vu Lisabonu, kardinali, ustanovljen je za 22. junuša.

— Duhovske sedmice primilo je vu bečkoj stolnoj cirkvi 37.377 dēce i odraslih svetu potvrdu (bėrmanje).

— Car Vilim javil je Bismarku, da će kumovati njegov m prvom vnuku, sinčicu grofa Vilima Bismarka, nadpredsjednika vu Königsbergu.

— Privatna vėst iz Masove javlja, da su napokon na bojištu kod Aduie našli mrtvo tēlo generala Dabornide.

— Obrtnu izložbu vu Berlinu pohodilo na Trojake 136.009 osobah. — Osobni promet prigodom Trojakov izašil je na berlinskom tramvaju preko 1 milijun dušah.

— Vu Nju-Jorku vu Walesu izgorelo je oudešnje kazalište.

— Vu Detroitu vu Sjedinjenih državah bėsnil je ciklon (viher), od koga je 100 ljudih zaglavilo. Opustoscu je prestor od 30 miljah dužine i $\frac{3}{4}$ milje širine.

Dobre žepne i stěne vure za fal čene moći dobiti pri *Pollak Bernatu vurararu* vu Čakoveu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se *uzimljeju vure takaj* za popravke za fal čenu.

Nekaj za kratek čas.

Kad počme plesanje.

Frājlica Emilija plesala je s gospoicom Alfreodom, pak se potlji serdttu potuzala mater:

— »Oh mamika, on me je tak k sebi pritiskaval!«

— »Tim bolje! Tak je i Tvoj tata nagrajsal.«

Odmjerena žalost.

Gospon: »Kak li dugo čete još biti vu žalosti milostiva gospa?«

Vdovica: »Dok si.« — njuj m zaručica.«

Djetinska čud.

Lujzika: »Zakaj se plakaju draga teca?«

Teca: »Dala sam si zuba izpuknuti, pak me to vezda boli.«

Lujzika: »Ali su oni čitljivi, draga teca moja si mana vsaki večer izvadi vse zube, pak niti nepisne.«

Kaj je opera?

Kada je stvar tak bedasta, da se čověk sramuje izgovoriti ju, onda ju spopěva.

Privedil:

Glád Ferencz.

LOTERIJA

Beč 6-ga juniuša 1896.
6 48 29 79 17

Gabona árak. — Ciena žitka.

I m.-mázsa.	I m.-cent.	frtlól	frtíg
Buza	Pšenica	6.75	— 6.25
Zab	Zob	6.00	—
Rozs	Hrż	5.50	—
Kukoricza ó	Kuruza stara		
» » uj	» nova	4.60	—
Árpa	Ječmen	4.50	—
Fehér bab uj	Grah beli	7.00	—
Sárga » »	» žuti	6.00	—
Vegyos » »	» zmešan	5.50	—
Lenmag	Len	8.00	—
Bükköny	Grahorka	4.00	—

Odgovorní urednik

MARGITAI JÖZSEF.

Glavni suradnik

GLÁD FERENCZ.

Nyiltér.*

E rovat alatt közöltékért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Szerk

Nyerselyem básztruhákhoz való kelmét 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig egy teljes öltönyre — Tussors- és Shantungs-Pongees valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 35 krtól 14 frt 65 krig méterenkint, sima, csikos, koczkázott, mintázott, damaszt sat. (mintegy 240 különböző minőség, 2000 szín és mintázatban stb. a megrendelt áru *postabér és vámmentesen* házhöz szállítva, mintákat postafordultával küld: *Henneberg G.* (es. és k. udvari szállító) *selyemgyára Zürichben*, Svájcba czinzett levelekre 10 kros, levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek. 3

174. 175 és 176. vh. 96.

Arverési hirdetmény.

Alulírott kir. bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járásbírószág 3189, 3190 és 3050. számú végzése által Gräner testvérek, Ludvig Francz & Söhne és Kaposvári gözmalom végrehajtó javára Lukovnyák Jánosné csáktornyai lakos ellen 649 frt 47 kr., 679 frt 63 kr. és 243 frt 13 kr. tőke és ennek járulékai erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróilag lefoglalt és 615 frt 58 krra becsült tűzifa, épületfa, 1 kis szekér, úres hordók, különféle szeszesitalok, szobabutorok, bolti cikkek, fehernemű és egyéb házi és gazdasági eszközökből álló ingóságok nyilvános árverésen leendő eladatása elrendelgetvén, ennek a helyszínén vagyis Csáktornyan leendő eszközösére

1896. évi június hó 25. napján d. u. 1 órája

határidőül kitézetik, ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is készpénz fizetés mellett eladatni fognak. Mindazok kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt bír végrehajtóhoz adják be.

Az elárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 109. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Csáktornya, 1896. évi június hó 10.

534

Glavina János.

kiküldött bír. végrehajtó.

1554—96 tk.

Arverési hirdetmény kivonat.

A csáktornyai kir. járásbírószág mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Wollák Rezső ügyvéd végrehajtónak Krájácsics Ignác jelenleg Ludbregi lakos végrehajtást szenvedett elleni 133 frt 40 kr. tőke követelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a nagykanizsai kir. törvényszék a csáktornyai kir. járásbírószág területén levő a majorklaki 245. tk. 380 hrsz. a. 150 frt; 385. hrsz. a. 14 frt; 264 c. hrsz. a. 35 frt; 259 c. hrsz. a. 28 fot; 374 c. hrsz. a. 133 frt; 318 3. hrsz. a. 35 frt; 384 6. l. hrsz. a. 126 frt a majorklaki 248. tk. 397/1. hrsz. a. 182 frt kikiállási árban valamennyi ingatlanra a végre. törv. 156. b. §. értelmében egészen elrendelte s annak megtartására határidőül

1896. évi július hó 1. napján d. e. 10 órakor

a Märof-Merhovlyáni község bíró házánál tüzi ki, — továbbá a Mura-Szt-Mártoni 295. számú tkv. 310/6. hrsz. a. ingatlanra pedig 70 frt becsáron az árverést ezennel megállapított kikiállási árban elrendelte és hogy a megjelelt ingatlan az

1896. évi július hó 1. napján d. u. 3 órakor

a mura-szent-mártoni község bíróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiállási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni kívánók tartoznak az ingatlan becsáranak 10 %-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értekpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni. 533

Kir. járásbírószág mint tkv. hatóság.

Csáktornya, 1896. április hó 26-án.

Ajándéktárgyak nagy választékban.

Pollák Bernát

órák és ékszerész Csáktornyan.

Főtér, az új takarékpénztári épületben.

Ajánlja dusan felszerelt

svájcezi zsebóra-, arany-, ezüst- és chinai ezüst-áru raktárát.

Ajándéktárgyak nagy választékban

olcsó árakért.

Minden e szakmába vágó javításokat jótállás mellett a legolcsóbban, lelkiismeretesen és gyorsan eszközölöm.

Olcso árak mellett.

Legjobb szerkezetű svájcezi zseborák.

Pall ingaórák raktára.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszer ellentáll az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomosillapító bedörzsölésenként alkalmaztatik **közvénynél, oszznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél** és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyártó korta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem **igazi népszerű háziszer**, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. **40 kr., 70 kr. és 1 frt.** üvegekénti árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapestben.** Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebbbortéki utánzat van forgalomban **Ki nem akar megkárosodni,** az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint **nem valódi** utasítsa vissza **Richter F. Ad. és tarse,** oszsz. és kir. udvari szállítók, **Rudolstadt** (Thüringia).

Árverési hirdetés.

Alulírott kir. bír. végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 103. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáktornyai kir. járás-bírótság 2232. p. 96. számú végzése által Mühlstein és Steiner prágai bejegyzett kereskedő cég végrehajtó javára Szagai Mátyás és neje stridói lakosok ellen 476 frt 33 kr. tőke és ennek járuléka erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírólággal lefoglalt és 642 frtra becsült 3 üsző borju, 2 sertvé s. Ikerékpár, 5 varrógép, szoba butorok, 1 tizedes mérleg, 1 állvány fiokokkal, 2 stelázi, 2 pult és 11 vég posztóból álló ingóságok nyilvános árverésen leendő eladaása telrendeltevén, ennek a helyszínén, vagyis Stridón leendő eszközésére

1896. évi június hó 19. napjának d. u. 3 órája

határidőül kitézik, ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is készpénzfizetés mellett eladatni fognak.

Mindazok kik elsőbbségi jogokat vélnek érvényesíthetni, kereseteiket vagy szóbeli jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt bír. végrehajtóhoz adják be.

Az előárverezendő ingóságok vételára 1881. évi LX. t. cz. 109. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Csáktornyan, 1896. június hó 8-án.

535

Glavina János,
kiküldött bír. végrehajtó.

„Hazai általános biztosító részvénytársaság

elfogad

tűz-, jég- és baleset biztosításokat

legelőnyösebb feltételek és legjutányosabb díjak mellett.

Bővebb felvilágosításokkal a legnagyobb készséggel szolgál

A csáktornyai ügynökség:

FISCHEL F. (STRAUSZ SÁNDOR)
könyvkereskedése.

Pályázati hirdetés.

A dráva-szent-iváni üresedésben levő

tanítói állásra

pályázat hirdettek.

A tanító évi fizetése az államségéllyel 400 frt. lakás és kert.

Tannyelv magyar és horvát.

Pályázni szándékozók a szükséges okmányokkal ellátott folyamodványukat a csáktornyai plebánia hivatalhoz küldjék.

A pályázat ideje július 2-ig tart.

Csáktornyan, 1896. jun. 13.

Wéber Vincze

isk. szeki elnök.

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvnyomdája

Csáktornyan,

a legújabb gyorsajtókkal és diszes új betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket, — számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat, röpiratokat, műveket stb. stb.

bármely nyelven és kivitelben
a legjutányosabb árak mellett.